

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Remiss

– Förslag till ändring av Boverkets
föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om
hissar och vissa andra motordrivna
anordningar

Titel: Remiss – Förslag till ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd
(2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar
Utgivare: Boverket, februari 2024
Processnummer: 3.2.1
Diarienummer: 7334/2023

Sammanfattning

Boverket föreslår en ändring i Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar genom införandet av en ny bestämmelse i 5 kap. 2 a §.

Den föreslagna föreskriften och allmänna rådet preciserar säkerhetskravet för befintliga hissar för persontransport i 3 kap. 11 § 5 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF.

Föreskriftsändringen föreslås träda i kraft den 1 november 2024.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Föreskriftsförslag	5
1.1 Förslag till ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar	5
2 Inledning	6
2.1 Läsanvisningar	6
2.2 Beskrivning av problemet	7
2.2.1 Bakgrund	7
2.2.2 Problembeskrivning	7
2.3 Vad som ska uppnås	8
2.4 Alternativa lösningar	8
2.4.1 Nollalternativ	8
2.4.2 Andra alternativ som har övervägts	8
2.5 Vilka som berörs av förslaget	8
2.6 Arbetsmetod	8
2.7 Remissförfarande	9
3 Rättsliga förutsättningar	10
3.1 Boverkets bemyndigande	10
3.2 Anmälan av tekniska regler	10
3.3 Anmälan av krav enligt tjänstedirektivet	10
3.4 Regeringens medgivande	11
4 Boverkets förslag	12
4.1 Beskrivning av föreskriftsförslaget	12
5 Ikraftträdande och informationsinsatser	13
5.1 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	13
5.2 Informationsinsatser	13
6 Konsekvenser	14
6.1 Kostnadmässiga och andra konsekvenser som regleringen medför	14
6.2 Företag	14
6.2.1 Vilka företag som berörs	14
6.2.2 Hur företags konkurrensförhållanden påverkas	15
6.2.3 Särskilda hänsyn till små företag	15
6.2.4 Tidsåtgång och administrativa kostnader för företag	15
6.2.5 Andra kostnader och förändringar för företag	15
6.2.6 Annan påverkan på företag	15
6.3 Staten, regioner och kommuner	16
6.4 Europeiska unionen	16
6.5 Norden	16
6.6 Miljö och klimat	16
6.7 Kulturmiljö samt arkitektur och gestaltad livsmiljö	16
6.8 Social hållbarhet	16
6.8.1 Personer med nedsatt funktionsförmåga	16
6.8.2 Barn och unga	16
6.8.3 Äldre	17
6.8.4 Integration och boendesegregation	17
6.8.5 Jämställdhet	17
6.8.6 Folkhälsa	17
7 Författningskommentarer	18
Förbättringskrav på befintliga motordrivna anordningar	18
8 Referenslista	19

1 Föreskriftsförslag

1.1 Förslag till ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar

Boverket föreskriver¹ med stöd av 10 kap. 15 § 1 plan- och byggförordningen (2011:338) i fråga om verkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar

att det ska införas en ny paragraf, 5 kap. 2 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Kap. 5 Förbättringskrav på befintliga motordrivna anordningar

2 a § Med lämpligt skydd i utrymmet mellan schaktdörren och korgdörren eller korggrinden enligt 3 kap. 11 § 5 plan- och byggförordningen (2011:338) avses skydd som förhindrar användning av hissen om någon eller något befinner sig i detta utrymme.

Vid användning av skydd som fysiskt begränsar del av utrymmet mellan schaktdörren och korgdörren eller korggrinden ska hissen även förses med en anordning för övervakning av utrymmet.

Allmänt råd

Vid användning av fotocellanordning bör denna vara övervakad så att hissen inte kan startas om fotocellanordningen inte fungerar på avsett sätt.

Andra risker som kan uppkomma om utrymme utanför korgdörren eller korggrinden kan bli tillgängligt under färd bör beaktas.

Denna författning träder i kraft den 1 november 2024.

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

2 Inledning

Denna konsekvensutredning avser ändringar i Boverkets föreskrifter och allmänna råd om hissar och vissa andra motordrivna anordningar (BFS 2011:12), nedan kallade Boverkets hissföreskrifter. Ändringen innebär att en ny preciserad bestämmelse med förtydligande krav till 3 kap. 11 § 5 PBF införs i Boverkets hissföreskrifter *Kap. 5 Förbättringskrav på befintliga motordrivna anordningar*.

När föreskrifter tas fram och ändras finns det krav på vad som måste redovisas i en konsekvensutredning. Denna konsekvensutredning innehåller därför beskrivningar och svar som särskilt regleras i 6–8 §§ konsekvensutredningsförordningen. Konsekvensutredningen innehåller också andra överväganden utifrån vad som regleras i exempelvis förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket.

2.1 Läsanvisningar

I avsnitt 1 redovisas förslaget till ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar

I avsnitt 2 beskrivs syftet med uppdraget, problem som ska lösas, mål som ska uppnås, nuvarande situation (nollalternativet), aktörer som berörs av förslaget, övergripande om konsekvenser, och arbetsmetod som använts.

I avsnitt 3 redovisas de rättsliga förutsättningarna, inklusive Boverkets bemyndigande, eventuella behov av att anmäla till EU-kommissionen och eventuella behov av regeringens medgivande.

I avsnitt 4 beskrivs Boverkets förslag till ny bestämmelse.

I avsnitt 5 beskrivs reglernas ikraftträdande och kommunikationsinsatser som krävs vid den tidpunkten.

I avsnitt 6 redovisas de konsekvenser av Boverkets förslag som särskilt regleras i 6 § 6 samt 7 och 8 §§ konsekvensutredningsförordningen.

I avsnitt 7 redovisas författningskommentarer.

I avsnitt 8 redovisas en referenslista.

2.2 Beskrivning av problemet

2.2.1 Bakgrund

Den 15 oktober 2023 infördes en ny bestämmelse i 3 kap. 11 § 5 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF om säkerhetshöjande åtgärder för befintliga äldre hissar med kombinationen grind eller vikedörr i korgöppningen och slagdörr till våningsplanet. Bestämmelsen i PBF är en precisering av förbättringskravet som finns i 8 kap. 24 § plan och bygglagen (2010:900), PBL.

Bestämmelsen i PBF utgår från situationen att ett barn kan fastna i utrymmet mellan grind eller vikedörr i korgöppning och slagdörr till våningsplan och allvarlig skada orsakas om hissen startar. För att förhindra risken för olyckor genom inestängning i detta utrymme ska lämpligt skydd installeras där risk för inestängning föreligger. Med risk för inestängning menas utrymme mellan korgdörr eller korggrind och schaktdörr som inte uppfyller de krav som gäller för installation av ny hiss.

Olyckor med barn som har klämts mellan korggrind/vikedörr och slagdörr till våningsplanet har enligt tillgänglig statistik inträffat vid minst sex tillfällen under 2000-talet. En olycka där ett tvåårigt barn skadades svårt inträffade i Göteborg år 2003. Fem liknande olyckor inträffade i Stockholm under åren 2000, 2011, 2017 och 2018².

Boverket fick år 2021 i uppdrag av regeringen att utreda säkerhetsrisker med äldre hissar. Boverkets utredning presenterades i rapporten ”Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar, Rapport 2021:23”. I rapporten presenterade Boverket bland annat förutsättningarna för och lämpligheten av att införa ytterligare preciseringar av det befintliga förbättringskravet som finns på lagnivå. I rapporten presenteras även en utförlig konsekvensutredning.

2.2.2 Problembeskrivning

Om krav om säkerhetshöjande åtgärder endast finns på förordningsnivå kan det medföra ökade olycksrisker vid användning av en hiss för persontransport, jämfört med om det finns bestämmelser som preciserar förordningskravet. Erfarenheten visar att det är svårt för fastighetsägare, hiss företag, besiktningsföretag samt byggnadsnämnder att tolka sådana övergripande samhällskrav som finns i lag och förordning. Det medför en risk för att förordningens avsedda skyddsnivå inte uppnås.

² Avsnitt 4.3.1 och tabell 2 i bilaga 3, Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar, Rapport 2021:23, Boverket.

2.3 Vad som ska uppnås

Syftet med den nya bestämmelsen är att minska tolkningssvårigheter om vilka säkerhetshöjande åtgärder som behöver vidtas för att uppfylla kravet i förordningen³. Med ett förtydligande av kravet ska det bli lättare att tolka vad som avses med lämpligt skydd och på så sätt minska risken för att förordningens avsedda skyddsnivå inte uppnås.

2.4 Alternativa lösningar

2.4.1 Nollalternativ

Nollalternativet innebär att inga preciserade regler införs i Boverkets hissföreskrifter. Det innebär att samtliga problem som beskrivits med tolkningssvårigheter av kravet kvarstår.

2.4.2 Andra alternativ som har övervägts

En alternativ lösning som har övervägts är att ytterligare precisering av förbättringskravet i PBF enbart görs genom Boverkets vägledning. Enbart vägledning bedöms inte vara tillräckligt för att säkerställa att avsedd skyddsnivå uppnås. Boverket gör bedömningen av ytterligare preciseringar av förordningens krav behöver göras genom myndighetens föreskrifter.

2.5 Vilka som berörs av förslaget

Fastighetsägare, hiss företag och besiktnings företag påverkas genom de kostnader som uppstår då säkerhetsrisker i äldre hissar åtgärdas och besiktas innan de tas i bruk.

För fastighetsägare, hiss företag, besiktnings företag och kommunens byggnadsnämnd underlättas tolkningen av säkerhetskraven på hissar och att uppfyllelsen av den avsedda skyddsnivån underlättas. För boende och besökare minskar olycksrisken vid användning av hissar för persontransport.

2.6 Arbetsmetod

Arbetet med att ta fram föreskriftsförslaget samt denna konsekvensutredning har drivits i en arbetsgrupp bestående av civilingenjör, jurist och nationalekonom. Boverket har under hösten 2023 även haft diskussion med besiktnings företag, Swedac och Arbetsmiljöverket vid årligt samrådsmöte om hissar samt med Hissförbundet.

³ 3 kap. 11 § 5 plan- och byggförordningen (2011:338)

2.7 Remissförfarande

Förslag till ändringar i Boverkets hissföreskrifter skickas ut på remiss till ett antal instanser inom Sverige enligt remisslista. Boverket har även informerat på webben om remissen, där alla som vill kan lämna synpunkter på remissen.

3 Rättsliga förutsättningar

Detta avsnitt beskriver bland annat vilken beslutanderätt Boverket har för sitt förslag som särskilt regleras i 6 § 4 konsekvensutredningsförordningen.

3.1 Boverkets bemyndigande

Boverkets bemyndigande för den föreslagna ändringen finns i 10 kap. 15 § 1 plan- och byggförordningen (2011:338). Av bemyndigandet framgår att Boverket får meddela föreskrifter om vilka hissar som omfattas av 3 kap. 11 § 4 och 5 PBF och vilka ytterligare åtgärder som ska vidtas för att uppfylla säkerhetskravet i PBF.

3.2 Anmälan av tekniska regler

Enligt artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster ska EU:s medlemsstater anmäla förslag om tekniska regler till EU-kommissionen. Av 2 § 1 a förordningen (1994:2029) om tekniska regler framgår bland annat att med tekniska regler avses föreskrifter eller andra bestämmelser som utgörs av eller hänvisar till tekniska specifikationer eller andra krav och som är rättsligt eller faktiskt tvingande vid saluföring eller användning av en vara.

Boverket bedömer att förslaget till ändringar i föreskrifterna innebär en teknisk regel som är tvingande vid saluföring eller användning av en vara och behöver därför anmälas till EU-kommissionen

3.3 Anmälan av krav enligt tjänstedirektivet

I enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden ska krav på tjänsteverksamhet anmälas till EU-kommissionen. Det gäller exempelvis myndighetsföreskrifter om nya eller ändring av befintliga krav för tillträde till eller utövande av tjänsteverksamhet. En sådan anmälan ska göras till Kommerskollegium.

Boverket bedömer att föreskriftsförslaget inte innehåller sådana krav som kan påverka den fria rörligheten för tjänster. Boverket gör bedömningen att reglerna inte behöver anmälas enligt EU:s tjänstedirektiv.

3.4 Regeringens medgivande

Boverket gör bedömningen att förslaget till ändringar i föreskrifterna inte medför sådana väsentliga effekter på kostnader för staten, kommuner eller lands-
ting att medgivande krävs av regeringen enligt 2 § förordningen (2014:570) om regeringens medgivande till beslut om vissa föreskrifter.

4 Boverkets förslag

4.1 Beskrivning av föreskriftsförslaget

Den föreslagna bestämmelsen anger vad som avses med lämpligt skydd mellan schaktdörren och korgdörren eller korggrinden i 3 kap. 11 § 5 PBF. Vidare förtydligas vad skyddet ska uppnå samt vad som krävs som minsta åtgärd för att uppfylla säkerhetskravet i förordningen.

Skyddet ska förhindra att en hiss kan starta och därmed riskera klämning om det skulle finnas någon eller något i utrymmet mellan schaktdörren och korgdörren eller korggrinden. Detta kan till exempel göras genom en fysisk barriär som minskar utrymmet så att dörrarna inte kan stängas eller genom övervakning med elektriskt avkännande skyddssystem. Fysiska skydd som inte täcker hela utrymmet ska kombineras med övervakning enligt ovan.

Genom det allmänna rådet tydliggörs hur en sådan övervakningsanordning som avses i föreskriftens andra stycke bör vara utformad samt vad denna anordning ska uppnå. Det är viktigt att hissen inte kan starta om anordningen inte fungerar på avsett sätt. Vidare föreslår Boverket att det även kan vara lämpligt att genomföra vissa andra kompletterande åtgärder för att ta hand om andra risker än de som kommer av innestängning mellan schaktdörren och korgdörren eller korggrinden och som inte begränsas fullt ut av vidtagna åtgärder. Som exempel kan nämnas att enbart övervakning med elektriskt avkännande skyddsanordning eller fysiskt skydd som enbart täcker utrymmet till en viss höjd inte fullt ut begränsar risken att falla ner i utrymme mellan hiss-korg och schaktdörr/schaktvägg om hissen stannar mellan två stannplan.

5 Ikraftträdande och informationsinsatser

Detta avsnitt beskriver bland annat vilken hänsyn och vilket behov Boverkets förslag får för ikraftträdande och informationsinsatser, som särskilt regleras i 6 § 7 konsekvensutredningsförordningen.

5.1 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Det preciserade förbättringskravet om säkerhetshöjande åtgärder i 3 kap. 11 § 5 PBF trädde i kraft den 15 oktober 2023. Kravet i PBF ska vara genomfört senast den 31 oktober 2031. Då kravet i PBF redan trätt i kraft anser Boverket att den föreslagna föreskriften bör träda i kraft snarast möjligt. Föreskriftsändringen planeras att träda i kraft den 1 november 2024.

Det saknas övergångsbestämmelser i PBL och PBF. Boverket ser inte heller något behov av övergångsregler till föreskriftsförslaget.

5.2 Informationsinsatser

Informationsinsats behövs främst för att göra fastighetsägare och tillsynsmyndigheten medvetna om kravet i PBF. I samband med att föreskriftsändringen träder i kraft kommer Boverket att informera om denna på myndighetens webbsida.

6 Konsekvenser

Detta avsnitt beskriver bland annat de konsekvenser som Boverkets förslag får för de aktörer som särskilt regleras i 6 § 6 samt 7 och 8 §§ konsekvensutredningsförordningen.

6.1 Kostnadmässiga och andra konsekvenser som regleringen medför

Boverkets föreskriftsförslag förtydligar vilket skydd som ska uppnås och vad som kan anses vara minsta åtgärd för att uppfylla förordningens krav. Genom den föreslagna bestämmelsen blir det tydligare vilka säkerhetshöjande åtgärder som kan vidtas för att uppfylla kravet i 3 kap. 11 § 5 PBF. Detta främjar en enhetlig tolkning och tillämpning av kravet i förordningen och minskar risken för att förordningens avsedda säkerhetsnivå inte uppnås. De direkta kostnadmässiga eller övriga konsekvenser som ändringen medför genom förtydligandet av kraven i 3 kap. 11 § 5 PBF är små.⁴

6.2 Företag

6.2.1 Vilka företag som berörs

Fastighetsägare, hiss företag och besiktningsföretag berörs av de nya reglerna. Fastighetsägare är en heterogen grupp som består dels av stora fastighetsägare med ett bestånd av tusentals fastigheter, dels av små fastighetsägare med få eller enstaka fastigheter i sitt bestånd. Fastighetsägare behöver redan idag inventera hissbeståndet och förslaget innebär därför ingen betydande ökning av dessa kostnader för fastighetsägarna. Besiktningskostnaderna kommer dock att öka när fler åtgärder kommer att genomföras som kräver besiktning innan hissen kan tas i bruk.

Fastighetsägare kommer att behöva åtgärda säkerhetsrisker i äldre hissar när dessa är uttjänta och mötas av framtida kostnader för att åtgärda de uttjänta hissarna. Förbättringskraven på säkerhetshöjande åtgärder kan bli mer ekonomiskt ansträngande för mindre fastighetsägare om många hissar behöver åtgärdas.

De preciserade förbättringskraven kan innebära ökade intäkter för hiss service företag när de behöver anlitas för att åtgärda hissar som inte lever upp till kraven. Företagen kan vara tillverkare av hissar, ombyggnadsföretag, hisskonsulter och besiktningsföretag. En ökad efterfrågan kan påverka priset på reparationer och

⁴ De konsekvenser som kommer av ändringen i 3 kap. 11 § 5 PBF och har beskrivits utförligt i Boverkets rapport ”Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar, Rapport (2021:23)”.

nyinstallationer av hissar. Det finns cirka 25 företag som installerar hela eller delar av hissar. Uppskattningsvis finns 100–150 företag som utför ombyggnation av hissar. Det finns utöver detta cirka 20 fristående hisskonsulter som hjälper till med planering inför ombyggnation av hissar.

Åtgärderna kan i det enklaste fallet handla om att enbart åtgärda den bristande delen i en hiss. Detta borde i de flesta fall vara aktuellt för att åtgärda risk för klämning mellan korggrind/vikdörr och slagdörr. Exempel på åtgärd kan vara att installera en vertikal plåt i utrymmet tillsammans med en fotocellist.

Cirka 1 300 hissar med grind eller vikdörr i korgöppning kombinerat med slagdörr till våningsplan bedöms bli åtgärdade i samband med planerat underhåll under en enligt Boverkets rapport⁵ antagen genomförandeperiod på 10 år. Den totala kostnaden för att åtgärda säkerhetsrisker i hissar med grind eller vikdörr i korgöppning kombinerat med slagdörr till våningsplan bedöms uppgå till 900 miljoner. Kostnaden, exklusive de hissar som antas åtgärdas via löpande underhåll, bedöms uppgå till cirka 700 miljoner kronor. Annuiteten för investeringskostnaderna för att åtgärda säkerhetsrisker i hissar med grind eller vikdörr i korgöppning kombinerat med slagdörr till våningsplan beräknas uppgå till cirka 45 miljoner kronor.

6.2.2 Hur företags konkurrensförhållanden påverkas

Föreskriftsförslaget är teknikneutralt och bedöms inte påverka företags konkurrensförhållanden i någon betydande omfattning.

6.2.3 Särskilda hänsyn till små företag

Föreskriftsförslaget missgynnar inte små företag och ger således inte anledning till särskilda hänsyn till dessa.

6.2.4 Tidsåtgång och administrativa kostnader för företag

Ändringen bedöms inte föra med sig några andra kostnader.

6.2.5 Andra kostnader och förändringar för företag

Ändringen bedöms inte föra med sig några andra kostnader.

6.2.6 Annan påverkan på företag

Ändringen bedöms inte föra med sig någon annan påverkan

⁵ Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar (Rapport 2021:23), Boverket.

6.3 Staten, regioner och kommuner

Ändringen bör inte leda till några ökade kostnader för staten, regioner eller kommuner.

6.4 Europeiska unionen

Bestämmelserna i föreskriftsförslaget överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU och går inte utöver dessa.

6.5 Norden

Boverkets bedömning är att ändringarna i Boverkets hissföreskrifter inte medför några konsekvenser för harmonisering av den nordiska byggsektorn.

6.6 Miljö och klimat

Boverket förutser inte att föreskriftsförslaget för med sig några konsekvenser för miljö och klimat.

6.7 Kulturmiljö samt arkitektur och gestaltad livsmiljö

Förslaget bedöms inte ha någon betydande påverkan på kulturhistoriska bevarandevärden.⁶

6.8 Social hållbarhet

6.8.1 Personer med nedsatt funktionsförmåga

Boverkets bedömning är att ändringarna i Boverkets hissföreskrifter inte medför några konsekvenser för personer med nedsatt funktionsförmåga.⁷

6.8.2 Barn och unga

Enligt lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter ska barnets bästa komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn, vare sig åtgärderna vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ.

Boverkets bedömning är att ändringarna i Boverkets hissföreskrifter inte medför några konsekvenser för barns rättigheter. Föreskriftsförslagets syfte är att säkerställa att tillräckligt hög säkerhetsnivå uppnås i befintliga hissar.

⁶ Avsnitt 4.7.2, Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar (Rapport 2021:23).

⁷ Avsnitt 4.7.1, Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar (Rapport 2021:23).

Boverkets bedömning är att förslaget medför positiva konsekvenser för barn jämfört med om ingen ytterligare precisering görs.⁸

6.8.3 Äldre

Boverkets bedömning är att ändringarna i Boverkets hissföreskrifter inte medför några konsekvenser för äldre

6.8.4 Integration och boendesegregation

Ändringarna i Boverkets hissföreskrifter förutses inte medföra några konsekvenser för integration och boendesegregation.

6.8.5 Jämställdhet

Ändringarna i Boverkets hissföreskrifter förutses inte medföra några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv.

6.8.6 Folkhälsa

Ändringarna i Boverkets hissföreskrifter förutses inte medföra några konsekvenser för folkhälsan.

⁸ Avsnitt 4.3.1 och 4.8, Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar (Rapport 2021:23).

7 Författningskommentarer

Detta avsnitt innehåller en beskrivning av förslag till ändringsförfattningen med motiv.

Förslag till ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar.

Förbättringskrav på befintliga motordrivna anordningar

5 kap.

2 a § Med lämpligt skydd i utrymmet mellan schaktdörren och korgdörren eller korggrinden enligt 3 kap. 11 § 5 plan- och byggförordningen (2011:338) avses skydd som förhindrar användning av hissen om någon eller något befinner sig i detta utrymme.

Vid användning av skydd som fysiskt begränsar del av utrymmet mellan schaktdörren och korgdörren eller korggrinden ska hissen även förses med en anordning för övervakning av utrymmet.

Allmänt råd

Vid användning av fotocellanordning bör denna vara övervakad så att hissen inte kan startas om fotocellanordningen inte fungerar på avsett sätt.

Andra risker som kan uppkomma om utrymme utanför korgdörren eller korggrinden kan bli tillgängligt under färd bör beaktas.

Bestämmelsen är ny.

Det ställs i 3 kap. 11 § 5 PBF krav om att fastighetsägare ska vidta säkerhets-
höjande åtgärder på befintliga hissar avsedda för persontransport som har ut-
rymme mellan schaktdörren och korgdörren eller korggrinden som är stort nog
att orsaka innestängning. Bestämmelsen preciserar kravet i PBF och anger vad
som avses med lämpligt skydd i utrymmet.

Föreskriftsförslaget följs även av ett allmänt råd som kompletterar föreskriften.
Första stycket i det allmänna rådet tydliggör hur en sådan övervakningsanord-
ning som avses i föreskriftens andra stycke bör vara utformad. I det allmänna
rådets andra stycke tydliggörs även att ytterligare risker bör beaktas och att det
i vissa fall kan bli aktuellt med kompletterande åtgärder. En sådan åtgärd kan
vara att begränsa risken att falla ner i utrymme mellan hiss-korg och schakt-
dörr/schaktvägg om hissen stannar mellan två stannplan.

Närmare överväganden finns i avsnitt 4.1.

8 Referenslista

Boverket. (2021). *Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar*. Rapport 2021:23. Boverket

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se